

T.C.
BURSA VALİLİĞİ

BURSA
EKONOMİK VE SOSYAL
GÖSTERGELER
2015

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

1. İLİN TARİHÇESİ	2
2. İL HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	5
3. İDARİ YAPI VE NÜFUS.....	6
4. İL'İN GELİŞMİŞLİK GÖSTERGELERİ.....	8
5. İŞ VE ÇALIŞMA HAYATI	10
6. İTHALAT - İHRACAT.....	14
7. BANKACILIK VE TİCARET	17
8. VERGİ DURUMU.....	20
9. TARIM.....	21
10.EĞİTİM.....	22
11.YÜKSEK ÖĞRETİM	26
12.SAĞLIK	27
13.SOSYAL HİZMETLER	28
14.SPOR	31
15.ULAŞTIRMA	32
16.KAMU YATIRIMLARI.....	33
17.GÜVENLİK	34

ÖNSÖZ

Bursa, 2.787.539 nüfusu, 17 ilçesi, 1'i büyükşehir olmak üzere 18 belediyesi ve km² ye düşen 267 kişilik nüfus yoğunluğu ile önemli illerimizden biridir.

Bursa ilinin tarihi; Anadolu topraklarının tarihi ile bütünleşmiştir. Şehrin oluşumu ve gelişimi antik çağlardan günümüze tarım, ticaret, üretim ve nihayet sanayi temelinde gerçekleşmiştir.

Ülke sanayimiz açısından önemli bir konumda olan ilimiz, çağdaş dünyanın getirdiği yenilikler neticesinde sanayi ve turizm başta olmak üzere her alanda gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde ağır bir rekabetle karşı karşıya kalmıştır.

İşte bu ekonomik, sosyal ve kültürel rekabetle baş edebilmek toplumun her kesiminin sağlam ve sağlıklı bilgilendirilmesi ile mümkün olabilecektir. Çağımızda bilgi; tükenmeyen ve her gün yeniden üretilen bir kaynak olarak her türlü sosyal ve iktisadi faaliyette en önemli ve temel girdi haline gelmiştir.

1 Ocak 2014 ile 30 Aralık 2014 arası verileri içeren bu yayının amacı da; Bursa ilinin ekonomik, sosyal, kültürel vb. tüm varlıklarının ilgililere sunulması olarak XXI. yüzyılın gelişmiş, çağdaş, refah ve küresel rekabet düzeyi yüksek ve sürdürülebilir büyümeyi benimsemiş bir Bursa'nın oluşumuna katkıda bulunmaktır.

Ümidim odur ki; Bölge insanımız, kamu kurumları ve özel sektör kuruluşları koordineli ve özverili çalışmalarıyla Bursa'mızı istenilen düzeye ulaştıracaktır.

Münir KARALOĞLU
Vali

İL'İN TARİHÇESİ

İlkçağdan günümüze Bursa;

Antik Dönem: Arkeolojik kaynaklar, Bursa İli ve çevresini 8.500 yıl ile tarihlendirmektedir. Orta Avrupa ve Balkan kültürünü oluşturan ilk tarım toplulukların yerleşik düzene geçmelerinde bu bölgenin etkili olduğu konusunda bilgi verilmektedir. Bursa'da kuzeybatı Anadolu'nun tarih öncesi geçmişine ışık tutan çok sayıda höyük bulunmaktadır. Prehistorik dönemde insanların yaşadıkları köyler olan bu höyüklerden yaklaşık 30 adedi tespit edilmiş durumdadır. Orhangazi-Ilıpınar Höyükte Neolitik Çağa, Yenişehir-Menteşe Höyükte Kalkolitik Çağa, Nilüfer-Akçalar Aktopraklık Höyükte Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Çağa, İnegöl Höyükte ise Erken Tunç Çağına ait kalıntı ve buluntulara rastlanılmıştır.

M.Ö.1200 yıllarında Anadolu'da hüküm süren Hitit Devletinin yıkılması ile meydana gelen otorite boşluğu nedeniyle Bursa bölgesi, Balkanlar'dan Anadolu'ya giren Bityn ve Tynin gibi toplulukların istilasına uğramış, bu akraba topluluklar daha sonraları birleşerek bölgede Bithynia krallığını kurmuşlardır. Bithynialılar o yıllarda İran üzerinden Anadolu'ya gelip Lydia Devleti'ni yıkan ve M.Ö. 513/512 yıllarında Bithynia bölgesini ele geçirip Byzantion'u (eski İstanbul) kuşatan Perslerin hakimiyeti altında kalmıştır. Güney sınırı bugünkü Mustafakemalpaşa İlçesi yakınlarından başlayan kuzeyde ise Marmara ve Karadeniz kıyılarına kadar uzayan bölgeye antik çağda Bithynia adı verilmiştir. Bölgenin daha güneyi ise Mysia antik bölgesi içerisinde kalmaktadır. Antik çağın iki önemli bölgesinde toprakları bulunan Bursa ve çevresi sadece kuzeyden değil güneyden de istilalara uğramış, bunların sonucunda çok sayıda koloni kentleri kurulmuştur.

M.Ö. 5-3. yüzyıllar arasında daha ziyade İon şehirleri tarafından kurulan bu kentler bölgede mevcut birçok antik kentin ve günümüz modern şehirlerinin temelini oluşturmuştur. Bu antik kentlerin en önemlileri; Nikaia-İznik, Kios-Gemlik, Otrioa-Yenişehirde, Apameia-Mudanya, Kremastis-Karacabey, Adriani-Orhaneli, Miletopolis-M.K.Paşa ve Apollonia-Gölyazı'dır.

M.Ö. 545-333 yılları arasında Pers hakimiyeti altına giren bölge, M.Ö. 333 den sonra Persleri yenerek Anadolu'yu ele geçiren III.Alexander (B.İskender) hakimiyeti ile tanışmış ve onun kısa süren yaşamı sonrası oluşan Hellenistik dönem krallıkları arasında I.Nikomedes (M.Ö. 279-250) zamanında Bithynia Krallığı'na bağlanmıştır.

Bugünkü Bursa şehrinin temelini oluşturan antik Prusia kenti ise Bithynia krallarından I.Prusias (M.Ö. 228-185) tarafından kurulmuş, adını bu kraldan almıştır. Tarihte Prusia Ad Olympum olarak anılan şehir Olympum takısı ile Olympos (Uludağ) eteğinde kurulmuş Prusias'ın kentini ifade etmektedir. Bu şekilde Kral Prusias'ın adını taşıyan diğer kentler olan Prusias Ad Mare (Gemlik) Prusias Ad Hypum (Düzce) kentlerinden ayırt edilmiştir.

Romalılar Dönemi : Bithynia Krallığı IV.Nikomedes (M.Ö. 74)'in vasiyeti ile Roma Devletine bağlanmış, bu tarihten sonra Roma'nın Asya'daki eyaletlerinden biri olmuştur.

Bizans Dönemi : Roma İmparatorluğu MS 395 yılında Doğu Roma (Bizans) ve batı Roma olarak ikiye ayrıldığında Bursa Bölgesi Doğu Roma İmparatorluğu içinde kaldı. M.S. II. yüzyıldan itibaren Bursa ve çevresi Hıristiyanlar için çok önemli bir bölge olmuş, bugünkü Uludağ'ın değişik bölgelerinde M.S. 5. yy.dan itibaren sayıları 50'yi geçen kilise ve manastır kurulmuştur. Tarihte Olympos, Oros Ton Kalegeron adı verilen, içinde barındırdığı kilise ve manastırlardan dolayı Keşişdağı, Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Ruhban Dağı ve son olarak 1925 yılında Uludağ adını almıştır. Hıristiyanlar için önemli bir inanç merkezi olan İznik'de 325 yılında I. Konsil, 787'de VII. Konsil toplanmıştır.

Anadolu Selçukluları Dönemi : Türkler Bursa bölgesine ilk olarak 1080 yılında gelmiştir.1081-1097 yılları arasında Selçuklular tarafından ele geçirilen İznik bu yıllar arasında Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti olmuştur.

Osmanlı Dönemi :1299 yılında Söğüt'te kurulan Osmanlı Beyliği toprakları arasına İnegöl, Bilecik, Yenişehir ve İznik civarı katılır. 1308 yılında yüksek surlarla çevrili Bursa'yı kuşatan Osmangazi'nin kuşatması fethedene kadar devam etmiş 1324 yılında kuşatmaya Orhangazi devam etmiştir. Bursa, yıllarca süren kuşatma sonrasında yardım alamayınca 06 Nisan 1326 yılında, Orhangazi'ye teslim olmuştur. Orhan Gazi Bursa'yı Başkent yaparak, babası Osmangazi'yi Hisar semtinde Saint Elia Manastırının bulunduğu yerde yapılan gümüş kümbetli türbeye defnetmiştir.

Bu dönemde Osmanlılar surla çevrili Hisar içine yerleşirler. Osmanlı Devleti'nin ilk parası Osman Gazi döneminde basılmıştır. Bursa, altı yüzyıl sürecektür dünyaya yön veren cihan imparatorluğunun ilk başkenti olmuştur.1327 yılında, Orhangazi tarafından Hisar içinde "Bey Sarayı" adı verilen sarayı; Hisar dışında Orhan Camii, İmaret ve hamam yaptırılmıştır.

Orhan Gazi'nin 1362 yılında vefatı üzerine, I. Murad Hüdavendigâr başa geçmiş ve Bursa'da birçok imar faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde Çekirge'de kendi adı ile anılan cami, medrese, imaret, hamam ile Hisar içindeki Şahadet Camii yapılmıştır.

1389 yılında Kosova'da Haçlı Seferlerine karşı kazanılan büyük zaferden sonra savaş alanını gezerken Sırp asker tarafından hançerlenerek şehit edilen I. Murad'ın, iç organları Kosova'da gömülmüş, gömüldüğü yerde türbe inşa edilmiştir.

Bedeni ise oğlu Yıldırım Bayezid tarafından Bursa'ya getirilerek Çekirge Semtinde bulunan türbesine defnedilmiştir.

I.Murad'ın yerine Osmanlı tahtına Yıldırım Bayezid (1389-1402) geçmiştir. Yıldırım döneminde Ulu Cami, Yıldırım Semtinde Cami, Medrese, Han, Hamam, Darüşşifa ve bir de Zaviye inşa edilmiştir.

Yıldırım Bayezid 1402 yılında Ankara Savaşı'nda yenilince, Timur Batı Anadolu'yu almış, Timur'un orduları Bursa'ya gelerek şehri tahrip etmişlerdir. Timur'un çekilmesinden sonra Bayezid'in oğulları arasında çıkan taht kavgaları sırasında Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından şehir kuşatılmış ancak ele geçirilememiştir.

Yıldırım Bayezid'in ölümüyle, 1413 yılında Çelebi Sultan Mehmed tahta geçerek Bursa'yı imara başlamış ve Hacı İvaz Paşa'ya "Yeşil Külliye"yi inşa ettirmiştir.

II. Murad (1421-1451) Muradiye Külliyesini yaptırmıştır. Osmanlı padişahları tarafından Bursa'da yaptırılan son külliye olma özelliği taşıyan Muradiye Külliyesi'nde Cami, Medrese, İmarethane ile Cem Sultan, Şehzade Mustafa Çelebi, Şehzade Ahmet, Şehzade Mahmud, Şehzade Mustafa ve Şehzade annelerinin ve Osmanlı Ailesi'nden kişilerin türbeleri bulunmaktadır. Külliye'nin yanında bulunan 17. Yüzyıl Osmanlı Evi (müze) Fatih Sultan Mehmet'in doğduğu ev olarak bilinmektedir. Külliye'nin alt kısmında XV. yüzyıl Divan şairlerinden Şair Ahmet Paşa Medresesi bulunmaktadır.

1453'te İstanbul'un fethi ile saltanat merkezi İstanbul'a taşınmıştır. Siyasi önemini kaybeden Bursa, medreseleri, tekkeleri, alimleri ile bilim ve islam aleminin, şair ve sanatçıları ile sanatın merkezi olmuştur. Osmanlı'nın ilk başkenti olan Bursa başkent Edirne ve İstanbul'a taşındıktan sonra da "manevi başkent" olarak etkisini sürdürmüştür.

Cumhuriyet Dönemi: Kurtuluş savaşı yıllarında 8 Temmuz 1920 tarihinde Yunanlılar tarafından işgal edilen Bursa iki yıl Yunanlıların işgalinde kalmıştır. 11 Eylül 1922 tarihinde büyük mücadeleler sonucunda işgalden kurtarılan Bursa bağımsızlık yolunda atılmış en önemli adım olan Mudanya Mütarekesine ev sahipliği yapmıştır. Büyük Taarruz'da kazanılan zafer sonucunda İtilaf Devletleri ateşkes çağrısında bulunarak Mudanya Mütarekesi 11 Ekim 1922 tarihinde Mudanya'da imzalanmıştır.

Bursa, Osmanlı döneminde tarım ve ticaret merkezi olma özelliğini Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan sanayi kuruluşları ile geliştirmiş, 1935 yılında Bursa Merinos Fabrikası Atatürk tarafından açılmıştır. Atatürk 17 Ekim 1922 ilk kez Bursa'ya gelmiş, Cumhuriyet ile birlikte yapılan yeniliklerin toplumdaki etkilerini araştırmak ve ekonomik alanda yeni atılımlar gerçekleştirmek amacıyla Bursa'yı resmi olarak 18 defa ziyaret etmiştir.

İL HAKKINDA GENEL BİLGİLER

NÜFUSU (2014)	2.787.539
YÜZÖLÇÜMÜ (km ²)	10.882
YÜZÖLÇÜMÜ BAKIMINDAN SIRASI	27.
NÜFUS YOĞUNLUĞU (km ²)	267
KİŞİ BAŞINA GSYİH MİKTARI \$ (TÜİK TR 41 2010)	18.150
KİŞİ BAŞINA GSYİH BAKIMINDAN SIRASI	20
İTHALAT (Bin \$) (2014)	8.102.289
İHRACAT (Bin \$) (2014)	9.321.348
DIŞ TİCARET HACMİ (Bin \$) (2014)	17.423.637
ÜLKE DIŞ TİCARET HACMİNDEKİ PAYI (%) (2014)	4,36
İL LİMANLARINDA YÜKLEME-BOŞALTMA YAPILAN TOPLAM GEMİ SAYISI (2014)	4.032
İŞ KANUNUNA TABİ TOPLAM İŞYERİ SAYISI	68.102
SOSYAL GÜVL. KAPSAMINDA ÇALIŞAN SAYISI	828.361
SOSYAL GÜVL. KAPSAMINDA EMEKLİ SAYISI	464.293
SOSYAL GÜVL. KAPS. BAKM. YÜKÜMLÜ SAYISI	1.158.336
SOSYAL GÜVL. KAPSAM ORANI	% 98,28
İŞ KURUMUNA KAYITLI AÇIK İŞSİZ	99.495
İL'DE İŞSİZLİK ORANI	% 6,3

İDARİ YAPI VE NÜFUS

İLÇE SAYISI : 17
BELEDİYE SAYISI : 18 (1'i Büyükşehir Belediyesi)
MAHALLE SAYISI : 1060

NÜFUSUNUN GELİŞME ENDEKSİ

İLÇESİ	2012 NÜFUSU	2013 NÜFUSU	2014 NÜFUSU
Büyükorhan	11.969	11.913	11.396
Gemlik	101.257	101.389	103.390
Gürsu	64.144	68.872	74.827
Harmancık	7.352	7.091	6.873
İnegöl	229.812	236.168	242.232
İznik	43.425	43.287	42.727
Karacabey	79.757	80.527	80.594
Keles	13.876	13.639	13.123
Kestel	48.490	51.872	52.938
Mudanya	75.344	77.461	80.385
Mustafakemalpaşa	99.994	99.999	99.651
Nilüfer	339.667	358.265	375.474
Orhaneli	22.470	22.175	21.563
Orhangazi	75.076	75.672	76.143
Osmangazi	792.219	802.620	813.262
Yenişehir	51.837	52.132	52.215
Yıldırım	631.482	637.888	640.746
GENEL TOPLAM	2.688.171	2.740.970	2.787.539

İLÇELER İTİBARIYLA NÜFUS VE NÜFUS YOĞUNLUKLARI (2014)

İLÇESİ	YÜZÖLÇÜMÜ (km ²)	TOPLAM NÜFUS	NÜFUS YOĞUNLUĞU	YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZI (‰)
Büyükorhan	124	11.396	92	-0,4
Gemlik	413	103.390	250	0,2
Gürsu	118	74.827	634	86
Harmancık	365	6.873	19	-30
İnegöl	1.044	242.232	232	26
İznik	753	42.727	57	-13
Karacabey	1.247	80.594	65	0,8
Keles	640	13.123	21	-38
Kestel	423	52.938	125	21
Mudanya	346	80.385	232	38
Mustafakemalpaşa	1.472	99.651	68	-3,5
Nilüfer	909	375.474	413	48
Orhaneli	764	21.563	28	-28
Orhangazi	476	76.143	160	6
Osmangazi	1.165	813.262	698	13
Yenişehir	224	52.215	233	2
Yıldırım	399	640.746	1.606	4
TOPLAM	10.882	2.787.539	256	17

İLÇELERİNİN YÜZÖLÇÜMLERİ, NÜFUSLARI (2014)

İLÇE ADI	YÜZÖLÇÜM (Km ²)	BURSA YÜZÖLÇÜMÜNE ORANI (%)	NÜFUS	BURSA NÜFUSUNA ORANI (%)	NÜFUS YOĞUNLUĞU (Km ² YE DÜŞEN KİŞİ SAYISI)
Büyükorhan	124	1,1	11.396	0,4	92
Gemlik	413	3,8	103.390	3,7	250
Gürsu	118	1,1	74.827	2,7	634
Harmancık	365	3,4	6.873	0,2	19
İnegöl	1.044	9,6	242.232	8,7	232
İznik	753	6,9	42.727	1,5	57
Karacabey	1.247	11,5	80.594	2,9	65
Keles	640	5,9	13.123	0,5	21
Kestel	423	3,9	52.938	1,9	125
Mudanya	346	3,2	80.385	2,9	232
Mustafakemalpaşa	1.472	13,5	99.651	3,6	68
Nilüfer	909	8,4	375.474	13,5	413
Orhaneli	764	7	21.563	0,8	28
Orhangazi	476	4,4	76.143	2,7	160
Osmangazi	1.165	10,7	813.262	29,1	698
Yenişehir	224	2,1	52.215	1,9	233
Yıldırım	399	3,7	640.746	23	1.606
İL TOPLAMI	10.882	100	2.787.539	100	256
TÜRKİYE	785.347	1,39	77.695.904	3,59	99

BURSA İLİ VE İLÇELERİ NÜFUS YOĞUNLUKLARI

İLÇE ADI	NÜFUS YOĞUNLUĞU (2012)	NÜFUS YOĞUNLUĞU (2013)	NÜFUS YOĞUNLUĞU (2014)
Büyükorhan	97	96	92
Gemlik	245	245	250
Gürsu	544	584	634
Harmancık	20	19	19
İnegöl	220	226	232
İznik	58	57	57
Karacabey	64	65	65
Keles	22	21	21
Kestel	115	123	125
Mudanya	218	224	232
Mustafakemalpaşa	68	68	68
Nilüfer	374	394	413
Orhaneli	29	29	28
Orhangazi	158	159	160
Osmangazi	680	689	698
Yenişehir	231	233	233
Yıldırım	1.583	1.599	1.606
BURSA	247	252	256
TÜRKİYE	97	98	99

**İLLERİN
SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI
(SEGE-2011)**

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 SIRASI
TR100	İSTANBUL	1
TR510	ANKARA	2
TR310	İZMİR	3
TR421	KOCAELİ	4
TR611	ANTALYA	5
TR411	BURSA	6
TR412	ESKİŞEHİR	7
TR323	MUĞLA	8
TR211	TEKİRDAĞ	9
TR322	DENİZLİ	10
TR424	BOLU	11
TR212	EDİRNE	12
TR425	YALOVA	13
TR222	ÇANAKKALE	14
TR213	KIRKLARELİ	15
TR621	ADANA	16
TR721	KAYSERİ	17
TR422	SAKARYA	18
TR321	AYDIN	19
TR521	KONYA	20
TR612	ISPARTA	21
TR221	BALIKESİR	22
TR331	MANİSA	23
TR622	MERSİN	24
TR334	UŞAK	25
TR613	BURDUR	26
TR413	BİLECİK	27
TR812	KARABÜK	28
TR811	ZONGULDAK	29
TRC11	GAZİANTEP	30
TR901	TRABZON	31
TR522	KARAMAN	32
TR831	SAMSUN	33

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

**İL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HÂSILASI İÇİNDE
SEKTÖRLERİN PAYI**

TARIM (%)	SANAYİ (%)	HİZMETLER (%)
14,4	42,6	43,0

Kaynak: TÜİK 2011 (TR411)

İBBS 3. DÜZEY İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ (15+ YAŞ)

TOPLAM İSTİHDAM	TARIM		SANAYİ		HİZMETLER	
	İSTİHDAM	(%)	İSTİHDAM	(%)	İSTİHDAM	(%)
741.872	106.829	14,4	316.038	42,6	319.005	43,0

Kaynak: TÜİK 2011 (TR411)

İŞ VE ÇALIŞMA HAYATI (2014)

NÜFUS (TÜİK ADNKS)		SGK KAPSAMINDA ÇALIŞAN KİŞİ SAYISI				SGK KAPSAMINDA ÇALIŞANLARIN TOPLAM NÜFUSA ORANI (%)
		MEMUR	BAĞ-KUR	İŞÇİ	TOPLAM	
Bursa	2.740.970	76.317	111.560	640.484	828.361	30,22
Türkiye	76.667.864	2.908.367	3.054.841	13.924.896	19.888.104	25,94

SGK kapsamında emekli aylığı alan 464.293 kişi olup il nüfusuna oranı yüzde 16,94'dür.

TOPLAM NÜFUS (TÜİK ADNKS)		SGK KAPSAMINDA BAKMAKLA YÜKÜMLÜ TUTULANLARIN SAYISI				ORAN (%)
		MEMUR	BAĞ-KUR	İŞÇİ	TOPLAM	
Bursa	2.740.970	184.719	314.227	659.390	1.158.336	42,26
Türkiye	76.667.864	6.269.924	9.455.177	17.508.169	33.233.271	43,35

İŞ-KUR KURSLARI

KURS PROGRAMI	KURS / PROGRAM	KURSIYER
İşgücü Yetiştirme Kursu/Genel	53	898
İstihdam Garantili Kurs	111	1854
AB Hibe Kursu	0	0
Engelli Kursu	3	34
Hükümlü / E. Hükümlü Kursu	0	0
Toplum Yararına Çalışma Prj	36	780
Girişimcilik	64	1590
UMEM Projesi	69	1292
UMEM İşbaşı Eğitim	1	9
Staj İşbaşı Eğitimi	232	767
TOPLAM	569	7224

İLDE İŞSİZLİK ORANI

	ORANI (%)
Türkiye	10,1
Bursa	6,3

İŞSİZLİK SİGORTASI İŞLEMLERİ (2014)

BAŞVURAN KİŞİ SAYISI	HAK EDEN KİŞİ SAYISI	AKTİF KİŞİ SAYISI	ÖDEME MİKTARI (TL)
46.076	25.704	15.098	88.985.873,74

FAAL İŞ YERİ VE İŞÇİ SAYISI (2014)

İŞ YERİ SAYISI	İŞÇİ SAYISI
68.102	640.484

SENDİKAL FAALİYETLER: Bölge Temsilciliği 10, Şube Başkanlığı 32, Bağımsız Sendika 3, Şube Temsilciliği 6 ve Memur Sendikası 4 (30.070 üye) tür.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

OSB Sayısı	13
Tesis Sayısı	1.371
İstihdam	138.338

Çalışmaları devam eden 9 adet İslah OSB tamamlandığında OSB sayısı 22'ye tesis sayısı 1973'e ve çalışan sayısı da 170.926'ya çıkacaktır.

KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ

KSS Sayısı	18(4'ü Gayrifaal)
İşyeri Sayısı	5.132
İstihdam	22.577

BURSA SERBEST BÖLGESİ

SERBEST BÖLGE SAYISI	1
BÜYÜKLÜĞÜ (HA.)	825
FİRMA SAYISI (RUHSATLI 152)	107 Faal
İSTİHDAM	9.271
TİCARET HACMİ (\$)	1.934.395.829

İMALAT SANAYİNDE İSTİHDAM BAKIMINDAN İLK 10 İŞLETME

SIRA NO	FİRMANIN ÜNVANI	ÜRETİM KONUSU	İSTİHDAM
1	Oyak Renault	Otomotiv	10.325
2	Tofaş	Otomotiv	9.875
3	Bosch	Oto yan sanayi Elek.ev Alet.	5.250
4	Borçelik	Çelik ve mamulleri	525
5	Sütaş	Gıda üretimi,Gıda Sektörü	4.370
6	Bursa Eczacılar Koop.	Sağlık	860
7	Türk Prysmian	Elektrik kablo sistemleri	1.200
8	Özdilek	Tekstil,Gıda	6.500
9	Asil Çelik	Dökme hadde, motor gövde ve çelik ürünleri	764
10	Componenta (Döktaş)	Demir Döküm,Kalıp, Pres Sanayi	650

KOBİ (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler)

Sanayi de KOBİ'ler önemli bir paya sahiptir. Piyasada rekabetin oluşturulmasında istihdamın artırılmasında, girişimciliğin geliştirilmesinde ve gelir dağılımının iyileştirilmesinde olumlu etkileri olan KOBİ 'lerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

KOSGEB veritabanına kayıtlı ilimizdeki KOBİ sayısı 39.000'dir. Yaklaşık 50.000 kişi istihdam edilmektedir. Otomotiv ve oto yan sanayi, tekstil-konfeksiyon, gıda ürünleri ve mobilya sektörü ile ilk dört sırayı almaktadır. KOSGEB Destek Yönetmeliği kapsamında KOSGEB tarafından 49 branşta düzenlenen kurslara 1.370 kursiyer katılmış ve belge almıştır.

ŞİRKET TÜRÜ				TOPLAM
ANONİM	LİMİTED	ŞAHİS	DİĞER	
4.812	26.917	9.918	1.811	43.458

İl Merkezinde 47.709, ilçelerde 31.086 olmak üzere toplam 78.795 küçük esnaf bulunmaktadır.

SANAYİNİN DEVLET DESTEKLERİNDEN YARARLANMA DURUMU (2013-2014)

SERMAYE TÜRÜ	YILLAR	BELGE SAYISI	SABİT YATIRIM (1000 TL)	SAĞLAYACAĞI İSTİHDAM
YABANCI SERMAYE	2013	17	3.294	864
	2014	21	471	886
YERLİ SERMAYE	2013	241	1.463	4.275
	2014	200	1.746	5.619

ULUTEK TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ

2005/9310 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Uludağ Üniversitesi ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi; Görükle Kampüsünün 471.230 m² alanında faaliyet göstermekte olup Türkiye'nin 20.Teknoloji Geliştirme Bölgesidir.

PERSONEL DURUMU	
Yasa Kapsamında Çalışan ARGE Personeli	637
Yasa Kapsamı Dışında Çalışan Personel	56
Destek Personeli	31
TOPLAM PERSONEL SAYISI	724
PROJE DURUMU	
Biten Proje Sayısı	998
Devam Eden Proje Sayısı	271
TOPLAM PROJE SAYISI	1.269
FİRMA SAYISI	
Otomotiv	6
Yazılım-Bilişim	52
Bilgisayar Destekli Mühendislik	7
Enerji	2
Makina	11
Elektronik Otomasyon	5
Geri Dönüşüm	1
Gıda Sanayi	1
Hayvancılık	2
Sağlık	1
Savunma Sanayi	2
Tarım	1
Ulaştırma ve Lojistik	1
MEVCUT ARGE FİRMA SAYISI	92

**BURSA ESNAF VE SANATKÂRLAR
ODALARI BİRLİĞİ (2014)**

İLÇESİ	ODA SAYISI	ÜYE SAYISI
Merkez	52	38.327
Mustafakemalpaşa	11	3.357
İnegöl	11	4.962
Karacabey	8	2.489
Yenişehir	4	1.551
Gemlik	3	2.196
Orhangazi	2	2.316
İznik	2	1.537
Mudanya	2	1.723
Orhaneli	2	484
Keles	2	373
Büyükorhan	1	215
Harmancık	1	162
Gürsu	2	982
Kestel	2	825
TOPLAM	105	61.499

**TİCARET VE SANAYİ ODALARINA KAYITLI
ÜYE SAYILARI (2014)**

TSO ODA ADI	ÜYE SAYISI
Bursa TSO	34.241
İnegöl TSO	1.003
Gemlik TSO	2.282
Karacabey TSO	1.236
Yenişehir TSO	625
İznik TSO	502
Mustafakemalpaşa TSO	818
Orhangazi TSO	883
TOPLAM	44.023

TİCARET BORSALARINA KAYITLI ÜYE SAYILARI (2014)

BORSA ADI	ÜYE SAYISI
Bursa Ticaret Borsası	832
Gemlik Ticaret Borsası	252
Karacabey Ticaret Borsası	201
Yenişehir Ticaret Borsası	87
MK.Paşa Ticaret Borsası	127
TOPLAM	1.499

İLİN İTHALAT – İHRACAT DEĞERLERİ
(MUDANYA ve GEMLİK LİMANLARININ FAALİYETLERİ)

YILLAR	İTHALAT (Bin \$)	İHRACAT (Bin \$)	Gelen Giden Gemi Sayısı		Gemlik konteyner sayısı	
			Gemlik	Mudanya	Gelen	Giden
2012	10.316.079	11.125.775	2.992	21	231.894	223.807
2013	10.676.808	12.269.417	3.743	53	221.677	229.129
2014	9.321.348	8.102.289	3.982	50	231.643	213.470

İhracat yapılan ülkeler:Romanya, Rusya, Almanya, İngiltere, Fransa, İspanya, İtalya, ABD, Belçika,Polonya.

İhraç Edilen Ürünler: Otomotiv ve yan sanayi, tekstil ve tekstil ürünleri, konfeksiyon, demir çelik ürünleri ve türevleri, gıda ürünleri, yaş meyve ve sebze ürünleri ile diğerleridir.

İHRACAT MİKTARI AÇISINDAN İLK 10 FİRMA (2014)

SIRA NO	FİRMA ADI	İHRACAT MİKTARI (\$)
1	OYAK RENAULT	3.020.000.000
2	TOFAŞ	1.973.582.000
3	BOSCH	1.136.788.970
4	YEŞİM	202.027.590
5	BOSCH REXROTH	148.340.519
6	BORÇELİK ÇELİK	98.694.786
7	GEMLİK GÜBRE SANAYİ	76.569.332
8	221 BEYÇELİK GESTAMP	76.231.368
9	CONTITECH LASTİK	60.122.719
10	ÖZ TEKSTİL SAN	44.104.688

**BURSA'NIN YILLAR İTİBARIYLA
DIŞ TİCARETTEKİ PAYI**

(1000 \$)

KONUSU	TÜRKİYE	BURSA	BURSA'NIN TÜRKİYE DIŞ TİCARET HACMİ İÇİNDEKİ PAYI (%)
2012 YILI			
İTHALAT	236.545.141	10.316.079	4,43
İHRACAT	152.461.737	11.125.193	7,29
DIŞ TİCARET HACMİ	389.006.878	21.441.272	5,51
2013			
İTHALAT	251.650.823	10.676.808	4,24
İHRACAT	151.868.551	12.269.417	8,07
DIŞ TİCARET HACMİ	403.519.374	22.946.225	5,67
2014			
İTHALAT	242.223.959	8.102.289	3,34
İHRACAT	157.715.040	9.321.348	5,91
DIŞ TİCARET HACMİ	399.938.999	17.423.637	4,36

**OTOMOTİV SEKTÖRÜ
TÜRKİYE -BURSA OTOMOTİV ÜRETİMİ**

	YILLAR	TÜRKİYE ÜRETİMİ ADET	BURSA ÜRETİMİ ADET	İLİN ÜRETİMDEKİ PAYI %
OTOMOBİL	2012	428.194	282.446	66
	2013	633.604	414.511	65
	2014	733.439	377.355	51
KAMYON/ KAMYONET	2012	337.696	139.069	48
	2013	440.638	172.871	39
	2014	389.820	163.723	44
OTOBÜS	2012	4.981	135	3
	2013	8.345	576	7
	2014	6.442	43	1
MÜNİBÜS/ MÜDİBÜS	2012	20.150	2.388	12
	2013	42.948	836	2
	2014	40.744	99	6

TÜRKİYE -BURSA OTOMOTİV İHRACAT DURUMU

(Adet)

	YILLAR	TÜRKİYE	BURSA	İHRACATTAKİ PAYI %
TÜRKİYE	2012	745.354	392.224	53
	2013	843.467	436.937	52
	2014	902.194	400.263	44
FİRMALARA GÖRE İHRACAT (Adet)				
OYAK RENAULT	2012		22.162	
	2013		266.508	
	2014		257.992	
TOFAŞ	2012		154.068	
	2013		160.309	
	2014		142.234	
KARSAN	2012		10.994	
	2013		10.120	
	2014		37	

ÜİB VERİLERİNE GÖRE İHRACAT DEĞERLERİ (\$)

ÜRÜN ADI	2012	2013	2014
TEKSTİL VE HAMMAD.	1.210.813.700	1.352.552.875	1.411.735.870
HAZIR GİYİM VE KONF.	495.811.875	517.304.085	570.706.260
MEYVE SEBZE MAMULL.	189.641.567	177.223.871	186.916.106
YAŞ MEYVE/SEBZE MAMULL.	94.003.921	107.543.303	101.937.142
TAŞIT ARAÇL. VE YAN SAN.	4.330.681.420	4.345.720.279	2.454.418.957
DİĞER SEKTÖRLER	1.604.636.680	1.662.447.421	1.686.628.430

BANKACILIK VE TİCARET İLLER İTİBARIYLA ŞUBE SAYISI

SIRA NO	İLLER	ŞUBE SAYISI		2010-2014 NOMİNAL DEĞİŞME	% DAĞILIM	KÜMÜLATİF % DAĞILIM
		2010	2014			
1	İstanbul	2.746	3.138	392	28,2	28,2
2	Ankara	935	1.096	161	9,8	38,0
3	İzmir	696	798	102	7,2	45,2
4	Antalya	385	447	62	4,0	49,2
5	Bursa	339	394	55	3,5	52,7
6	Adana	224	261	37	2,3	55,1
7	Konya	192	250	58	2,2	57,3
8	Kocaeli (İzmit)	185	245	60	2,2	59,5
9	İçel (Mersin)	166	203	37	1,8	61,3
10	Muğla	171	190	19	1,7	63,0

İLLERDE FAALİYET GÖSTEREN BANKA SAYILARI

SIRA NO	İLLER	BANKA SAYISI		2010-2014 NOMİNAL DEĞİŞME	% DAĞILIM
		2010	2014		
1	İstanbul	45	45	0	95,7
2	Ankara	29	29	0	61,7
3	İzmir	27	26	-1	55,3
4	Bursa	24	24	0	51,1
5	Gaziantep	22	23	1	48,9
6	Kayseri	23	23	0	48,9
7	Antalya	23	22	-1	46,8
8	Konya	22	22	0	46,8
9	Adana	21	21	0	44,7
10	Denizli	21	21	0	44,7

İLLERE GÖRE BANKALARDA ÇALIŞAN DAĞILIMI

SIRA NO	İLLER	ÇALIŞAN SAYISI		2010-2014 % DEĞİŞME	% DAĞILIM	KÜMÜLATİF % DAĞILIM
		2010	2014			
1	İstanbul	77.814	83.636	7,5	41,8	41,8
2	Ankara	20.620	19.746	-4,2	9,9	51,7
3	İzmir	10.176	11.272	10,8	5,6	57,3
4	Kocaeli (İzmit)	4.994	9.419	88,6	4,7	62,0
5	Antalya	5.184	6.025	16,2	3,0	65,0
6	Bursa	5.103	5.720	12,1	2,9	67,9
7	Adana	3.699	4.252	14,9	2,1	70,0
8	Konya	2.507	3.136	25,1	1,6	71,6
9	Samsun	2.020	2.690	33,2	1,3	72,9
10	İçel (Mersin)	2.235	2.565	14,8	1,3	74,2

İLLERE GÖRE MEVDUAT DAĞILIMI

SIRA NO	İLLER	MEVDUAT (Bin TL)		2010-2014 % DEĞİŞME	% DAĞILIM	KÜMÜLATİF % DAĞILIM
		2010	2014			
1	İstanbul	255.194.946	490.469.324	92,2	49,3	49,3
2	Ankara	97.029.426	148.987.787	53,5	15,0	64,3
3	İzmir	33.120.539	54.740.787	65,3	5,5	69,8
4	Antalya	13.607.836	26.915.433	97,8	2,7	72,5
5	Bursa	13.873.634	23.869.252	72,0	2,4	74,9
6	Kocaeli (İzmit)	8.171.860	15.793.121	93,3	1,6	76,5
7	Adana	9.583.175	15.729.966	64,1	1,6	78,1
8	Muğla	6.456.191	11.740.420	81,8	1,2	79,3
9	İçel (Mersin)	6.685.866	10.800.647	61,5	1,1	80,4
10	Konya	5.928.158	10.360.662	74,8	1,0	81,4

İLLERE GÖRE KREDİ DAĞILIMI

SIRA NO	İLLER	KREDİ (Bin TL)		2010-2014 % DEĞİŞME	% DAĞILIM	KÜMÜLATİF % DAĞILIM
		2010	2014			
1	İstanbul	194.993.982	489.416.301	151,0	42,5	42,5
2	Ankara	49.944.622	131.313.167	162,9	11,4	53,9
3	İzmir	26.646.474	64.766.187	143,1	5,6	59,5
4	Antalya	15.088.697	41.438.565	174,6	3,6	63,1
5	Bursa	13.821.280	34.883.219	152,4	3,0	66,1
6	Gaziantep	7.647.895	26.886.930	251,6	2,3	68,5
7	Adana	9.967.121	24.133.980	142,1	2,1	70,6
8	Kocaeli (İzmit)	9.506.683	23.670.340	149,0	2,1	72,6
9	Konya	6.199.580	20.583.369	232,0	1,8	74,4
10	Denizli	4.827.623	17.049.592	253,2	1,5	75,9

İLLERE GÖRE NÜFUS BAŞINA ORTALAMA MEVDUAT

SIRA NO	İLLER	KİŞİ BAŞINA MEVDUAT(TL)		2010-2014 % DEĞİŞME
		2010	2014	
1	İstanbul	19.251,7	34.114,8	77,2
2	Ankara	20.334,3	28.929,3	42,3
3	İzmir	8.387,4	13.309,0	58,7
4	Muğla	7.897,5	13.125,0	66,2
5	Antalya	6.878,4	12.110,1	76,1
6	Denizli	5.479,6	9.718,9	77,4
7	Uşak	5.757,9	9.657,0	67,7
8	Kocaeli (İzmit)	5.237,9	9.167,2	75,0
9	Eskişehir	6.382,0	9.086,9	42,4
10	Zonguldak	6.068,0	8.693,9	43,3

İLLERE GÖRE NÜFUS BAŞINA ORTALAMA KREDİ

SIRA NO	İLLER	KİŞİ BAŞINA KREDİ (TL)		2010-2014 % DEĞİŞME
		2010	2014	
1	İstanbul	14.710,2	34.041,6	131,4
2	Ankara	10.466,8	25.497,3	143,6
3	Antalya	7.627,0	18.644,5	144,5
4	Denizli	5.180,8	17.420,7	236,3
5	İzmir	6.747,9	15.746,4	133,4
6	Gaziantep	4.496,7	14.229,9	216,4
7	Kocaeli (İzmit)	6.093,5	13.739,5	125,5
8	Bursa	5.304,7	12.514,0	135,9
9	Muğla	5.739,4	12.153,9	111,8
10	Adana	4.779,9	11.144,3	133,1

DOĞU MARMARA BÖLGESİNDE MEVDUAT DAĞILIMI

İLLER	MEVDUAT TÜRLERİ (Milyon TL)							TOPLAM
	TASRF	RESMİ KRLŞ	TİCARİ KRLŞ	BANKA LAR	DÖVİZ TEVDİAT	DİĞER KRLŞ.	KIYMETLİ MADL. DEPO HESP.	
Bilecik	499	86	101	0	169	30	35	919
Bolu	876	67	147	0	280	24	46	1.441
Bursa	12.153	335	3.094	0	7.256	559	472	23.869
Düzce	658	84	167	0	344	32	33	1.318
Eskişehir	3.717	477	1.199	0	1.714	105	171	7.381
Kocaeli (İzmit)	6.352	659	3.742	0	4.167	585	288	15.793
Sakarya (Adapazarı)	2.155	119	455	0	1.073	101	125	4.027
Yalova	1.020	93	137	0	563	49	34	1.896
TOPLAM	27.429	1.919	9.041	0	15.566	1.485	1.205	56.644

KREDİLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

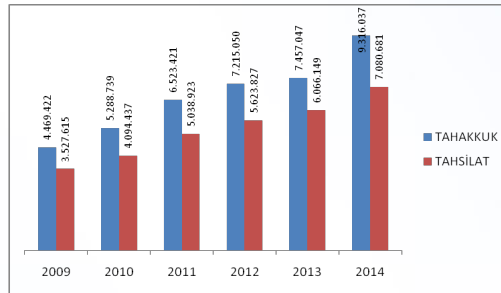
SIRA NO	İLLER	İHTİSAS KREDİLERİ (Milyon TL)						TOPLAM
		TARIM	MSLKİ	DENZL	TURZ	DİĞER	İHTİSAS DIŞI KRDLR	
1	İstanbul	1.056	1.023	1	155	12.245	474.937	489.416
2	Ankara	1.530	1.020	0	7	3.584	125.172	131.313
3	İzmir	1.737	704	0	6	1.753	60.565	64.766
4	Antalya	1.387	593	0	227	1.025	38.207	41.439
5	Bursa	1.150	619	0	2	1.027	32.085	34.883
6	Kocaeli	229	172	0	0	980	22.289	23.670
7	Gaziantep	674	399	0	0	603	25.211	26.887
8	Adana	1.649	370	0	0	355	21.760	24.134
9	Dğr İll Tpl	24.881	7.784	0	111	4.837	277.934	315.547
10	İller Bnk	0	0	0	0	11.478	0	11.478
11	Dğr Ülkdr	74	0	0	4	121	37.964	38.163
	TOPLAM	34.367	12.684	1	512	38.008	1.116.124	1.201.696

VERGİ DURUMU

YILLAR İTİBARIYLA VERGİ GELİRLERİ/GİDERLERİ

(Bin TL)

YIL	GELİR			GİDER		
	TAHAKKUK (1)	TAHSİLÂT (2)	TOPLAM TAHSLT İÇN.PAY (%)	GİDER (3)	(2/3) %	(2/1) %
2009	4.469.422	3.527.615	1,80	2.285.502	154,35	78,93
2010	5.288.739	4.094.437	1,74	2.750.310	148,87	77,42
2011	6.523.421	5.038.923	1,77	3.625.061	139,00	77,24
2012	7.215.050	5.623.827	1,77	4.227.025	133,04	77,94
2013	7.457.047	6.066.149	1,65	5.229.425	116,00	81,35
2014	9.316.037	7.080.681	1,76	5.495.186	128,85	76,00

BURSA VERGİ DAİRESİNE KAYITLI MÜKELLEF SAYISI

2013			2014		
KURUMLAR VERGİSİ	GELİR VERGİSİ	TOPLAM	KURUMLAR VERGİSİ	GELİR VERGİSİ	TOPLAM
23.760	149.511	173.271	152.649	24.022	176.671

İLLERE GÖRE GENEL BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNE KATKI SIRALAMASI

(Bin TL)

İLİ	2012		2013		2014		Toplam Tahsilattaki Pay(%)
	Tahsilât	Sırası	Tahsilât	Sırası	Tahsilât	Sırası	
İstanbul	140.153.779	1	159.048.525	1	174.133.790	1	42,32
Kocaeli	37.150.300	2	41.771.724	3	40.214.817	3	9,77
İzmir	34.693.238	3	38.416.022	4	40.860.990	2	9,93
Ankara	33.734.310	4	47.588.465	2	39.347.550	4	9,56
Bursa	8.506.568	5	9.542.201	5	7.995.540	5	1,94
TÜRKİYE	317.188.767		367.463.549		411.474.970		100

Not : İller Bazında Bütçe Gelirleri ve Bütçe Giderleri İl Sınırları İçindeki Muhasebe Birimlerince Tahsil Edilen ve Ödenen Tutarlardan Oluşmaktadır.

TARIM(2014)

Toplam Yüzölçümü (ha)	1.088.638,00
Toplam Tarım Alanı (ha)	343.872,70
Tarla Arazisi (Ekilen ha)	153.772,30
Meyvelikler (ha)	39.091,00
Sebzelikler(ha)	44.052,70
Diğer (ha)	106.956,70
Orman ve Fundalık Arazi (ha)	484.067,10
Çayır ve mera (ha)	24.345,20
Tarım Dışı Arazi (ha)	236.353,00
Toplam Sulanabilir Tarım Alanı (ha)	268.488,90
Toplam Sulanan Tarım Alanı (ha)	140.206,00
Hayvan Varlığı	
Büyükbaş Hayvan Sayısı	191.955
Küçükbaş Hayvan Sayısı	465.345
Tavuk Sayısı(Broiler)	4.873.950
Tavuk Sayısı(Yumurtaçı)	4.134.030
Kaz-Ördek-Hindi	108.031
Arıcılık (Kovan sayısı)	68.947
Hayvansal Kaynaklı Üretimler	
Kırmızı Et (ton)	11.917
Kanatlı Et(ton)	41.041
B.Baş Süt (ton)	490.000
K.Baş Süt(ton)	9.472,5
Yumurta (adet)	842.799.006
Bal (ton)	952
Balmumu (ton)	40,2
Yün, Kıl, Tiftik(ton)	378,9
Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Toplamı	
Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Sayısı	292
Sulama Kooperatifi Sayısı	48
Su Ürünleri Kooperatifi Sayısı	20
Kooperatif Birliklerine Bağlı Koop. Toplamı	
Bursa Bölgesi Hayvancılık Koop.Birliği	31
Bursa Bölgesi Ormancılık Koop.Birliği	104
Bursa Bölgesi Tarım Koop.Birliği	87
Yetiştirici Birlikleri Üye Toplamı (4 Birlik)	
	5.950
Üretici Birlikleri Üye Toplamı (24 Birlik)	
	9.363

Su Ürünleri Üretimi

Ürün Cinsi	Üretim (kg)
1) İç Su Ürünleri	
-Balık	760.300
2) Deniz Balıkları Avcılığı	
- Balık	2.047.768
- Karides	93.080
- Midye	18.225

İlin Sulanan Arazi Dağılımı

Kurum Adı	Sulanan Arazi Miktarı (ha)
DSİ	69.464
İl Özel İdaresi (BUSKİ)	26.105
Üreticiler Tarafından	54.679
TOPLAM	150.248

Tarımsal Gelirin Ürün Gruplarına Göre Dağılımı

ÜRÜN GRUBU	DEĞER(TL)
Tarla Ürünleri Geliri	760.066.000
Meyve Ürünleri Geliri	1.271.602.070
Sebze Ürünleri Geliri	1.025.977.540
Hayvan Ürünleri Geliri	959.021.302
Su Ürünleri	14.980.400
TOPLAM	4.031.647.312

Kaynak:TÜİK

Kamu İdareleri Tarımsal Destek ve Yatırımları

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Destek ve Yatırımları

Bursa’da gıda, tarım ve hayvancılık alanında 2014 yılında desteklenen 18 proje için toplam 3.598.000 TL ödeme yapılmıştır.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Bursa İl Koordinatörlüğü(TKDK) Destek ve Yatırımları

YATIRIM YERİ	PROJE SAYISI	YATIRIM (TL)	DESTEK (TL)	ÖDENEN HİBE (TL)
Büyükorhan	16	3.293.368,70	1.815.882,00	1.448.086,15
Gürsu	5	8.154.005,19	4.077.002,58	3.983.725,20
Harmancık	3	265.948,42	132.974,20	132.674,20
Inegöl	20	18.249.316,07	9.842.438,81	5.890.151,08
Izmit	5	9.314.237,05	5.911.509,04	2.863.027,68
Karacabey	24	36.122.837,12	19.981.285,18	14.194.675,81
Keles	12	611.902,00	305.951,00	305.826,00
Kestel	1	1.781.338,58	1.061.093,14	1.047.227,14
Mudanya	16	4.398.123,81	2.199.061,89	466.267,00
M.kemalpaşa	36	14.523.640,31	7.652.843,20	2.171.973,80
Nilüfer	4	8.629.497,14	4.314.748,56	2.551.052,16
Orhaneli	5	1.086.706,31	635.273,77	555.110,87
Orhangazi	1	123.275,00	61.637,50	61.637,50
Osmangazi	2	291.212,43	145.606,21	82.543,37
Yenişehir	17	11.387.841,88	6.538.517,81	6.171.103,03
TOPLAM	167	118.233.250,01	64.675.824,89	41.925.080,99

TARIMSAL SANAYİ

İlimizde Sulama ve Su Ürünleri Kooperatiflerinin üst birlikleri olan “Bursa Bölgesi Sulama ve Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birlikleri”nin kurulma çalışmaları başlatılmıştır.

- Soğuk Hava Deposu Sayısı : 62
Et vebalık Ürünleri : 17
Balık Ürünleri : 3
Meyve/Sebze Ürünleri: 42
Süt ve Süt Ürünleri Depolama ve İşletme Merkezi : 99
Un Fabrikası Sayısı :24
Konserve ve Salça Tesisi : 37 (21’i salça tesisinde 163 bin ton domates, 14 bin ton biber salçası üretilmektedir)
Ayçiçeği Yağı Tesisi : 7
Şekerleme ve Helva Tesisi : 68
Turşu Tesisi : 83
Dondurulmuş Gıda Tesisi : 19
Gazoz Tesisi : 3
Meyve Suyu Fabrikası : 5 (58 bin ton meyve suyu üretilmektedir.)
Konsantre Meyve Suyu Tesisi : 3 (13 bin ton konsantre meyve suyu üretilmektedir.)
Sebze Suyu Tesisi : 2 (2 bin ton sebze suyu üretilmektedir.)

Türkiye Şeftali Üretiminin % 18,7’si,
Türkiye Şeftali Nektarı Üretiminin % 20’si,
Türkiye Armut Üretiminin % 29,8’i,
Türkiye sofralık Zeytin Üretiminin % 11,5’i ilimizde üretilmektedir.
Türkiye Siyah İncir Üretimi 260.000 ton olup bunun 16.000 tonu ilimizde üretilmektedir. Dünya siyah incir üretimi 1.100.000 tondur. Bursa siyah incir üretiminde dünya 1.’sidir.

EĞİTİM (2014-2015)

KONUSU	RESMİ	ÖZEL	TOPLAM
TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	493.011	30.885	523.896
TOPLAM ÖĞRETMEN SAYISI (*)	26.595	3.381	29.976
TOPLAM OKUL SAYISI (*)	1.239	227	1.466
TOPLAM DERSLİK SAYISI (*)	14.588	2.423	17.011
OKUL ÖNCESİ			
ÖĞRENCİ SAYISI	11.260	4.890	16.150
ÖĞRETMEN SAYISI	428	404	832
OKUL SAYISI (müstakil)	52	95	147
DERSLİK SAYISI	286	505	791
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI (**)	26	12	19
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI (**)	39	10	20
(*)Ana sınıfları diğer okul türleri içinde yer aldığından ana sınıfı okul, derslik ve öğretmen sayıları genel toplama dahil edilmemiştir.			
BÜNYESİNDE ANASINIFI OLAN KURUMLARDA(İLKOKUL+ORTAOKUL+LİSELERDE)			
ÖĞRENCİ SAYISI	21992	1418	23410
ÖĞRETMEN SAYISI	1033	88	1121
OKUL SAYISI (Bünyesinde anasınıfı)	516	30	546
DERSLİK SAYISI	794	125	919
İLKOKUL			
ÖĞRENCİ SAYISI	167.139	8.067	175.206
ÖĞRETMEN SAYISI	8.461	858	9.319
OKUL SAYISI	520	40	560
DERSLİK SAYISI	6.421	904	7.325
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI (**)	20	9	19
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI (**)	26	9	24
ÖĞRETİM ŞEKLİNE GÖRE OKUL SAYISI			
NORMAL	316	40	356
İKİLİ	204	0	204
ORTAOKUL			
ÖĞRENCİ SAYISI	152.044	8.284	160.328
ÖĞRETMEN SAYISI	8.140	966	9.106
OKUL SAYISI	457	37	494
DERSLİK SAYISI	3.237	243	3.480
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI (**)	19	9	18
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	47	34	46
ÖĞRETİM ŞEKLİNE GÖRE OKUL SAYISI			
NORMAL	247	37	284
İKİLİ	210	0	210
ORTAÖĞRENİM			
ÖĞRENCİ SAYISI	140.576	8.226	148.802
ÖĞRETMEN SAYISI	9.566	1.153	10.719
OKUL SAYISI	210	55	265
DERSLİK SAYISI	4.644	771	5.415
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	15	7	14
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	30	11	27
ÖĞRETİM ŞEKLİNE GÖRE OKUL SAYISI			
NORMAL	171	52	223
İKİLİ	39	3	42

GENEL ORTAÖĞRENİM			
ÖĞRENCİ SAYISI	47.332	6.694	54.026
ÖĞRETMEN SAYISI	2.846	998	3.844
OKUL SAYISI	68	47	115
DERSLİK SAYISI	1.575	619	2.194
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	17	7	14
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	30	11	25
ÖĞRETİM ŞEKLİNE GÖRE OKUL SAYISI			
NORMAL	60	44	104
İKİLİ	8	3	11
MESLEKİ ORTAÖĞRENİM			
ÖĞRENCİ SAYISI	93.244	1.532	94.776
ÖĞRETMEN SAYISI	6.720	155	6.875
OKUL SAYISI	142	8	150
DERSLİK SAYISI	3.069	152	3.221
ÖĞRETMENE DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	14	10	14
DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI(**)	30	10	29
ÖĞRETİM ŞEKLİNE GÖRE OKUL SAYISI			
NORMAL	111	8	119
İKİLİ	31	0	31
<i>(**)Toplam rakamı genel ortalamayı göstermektedir.</i>			
YATILI BÖLGE İLKÖĞRETİM OKULLARI			
ÖĞRENCİ SAYISI	916		
ÖĞRETMEN SAYISI	67		
DERSLİK SAYISI	46		
YATILI OKUL SAYISI	3		
DİĞER EĞİTİM VERİLERİ			
FATİH PROJESİ İLE DAĞITILAN TABLET BİLGİSAYAR SAYISI	17.541		
ÖZEL DERSHANE VE KURS SAYISI		427	
ÖZEL DERSHANE VE KURLARDAKİ KURSİYER SAYISI		142.304	
ÖZEL DERSHANE VE KURLARDAKİ ÖĞRETMEN SAYISI		4.273	
<i>Özel Dershane, Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, Özel Etüd Merkezi, Özel Motorlu Taşıt ve Sürücü Kursları ile Özel Muhtelif Kursları verileridir.</i>			
PANSİYON(Resmî) - YURLAR (Özel)			
	PANSİYON	YURT	
Kurum Sayısı	40	102	
Yatak Kapasitesi	6073	11203	
Yararlanan Öğrenci Sayısı	4020	4287	
Boş Yatak Kapasitesi	2053	6421	
TAŞIMALI EĞİTİM			
İLKÖĞRETİM			
TAŞIMALI EĞİTİM YAPILAN MERKEZ OKUL SAYISI	217		
TAŞINAN TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	11183		
ÖĞRENCİ TAŞINAN TOPLAM OKUL SAYISI	620		
ÖĞRENCİSİ TAŞINAN OKULSUZ YERLEŞİM BİRİMİ SAYISI	281		
ORTAÖĞRETİM			
TAŞIMALI EĞİTİM YAPILAN MERKEZ OKUL SAYISI	98		
TAŞINAN TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	8405		
ÖZEL EĞİTİM			
TAŞIMALI EĞİTİM YAPILAN MERKEZ OKUL SAYISI	163		
TAŞINAN TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	3833		

Not:01.10.2014 MEİS Sorgu Modülü raporları ve 2014-2015 Milli Eğitim İstatistikleri Kitapçığından hazırlanmıştır.

ADNKS verilerine göre, 6 yaş ve üzeri okur-yazar oranı %96,84, kadın okur-yazar oranı % 94,73, erkek okur-yazar oranı %98,95'dir.

OKULLAŞMA ORANLARI

OKULLAŞMA	BURSA	TÜRKİYE
İlkokul Net Okullaşma Oranı	99,49	99,57
Ortaokul Net Okullaşma Oranı	96,12	94,52
Ortaöğretim (Lise) Net Okullaşma Oranı	82,52	76,65

Hayırsever Katkıları ve Eğitime %100 Destek Faaliyetleri

Bursa, ülke sıralamasında "Eğitime % 100 Destek" kapsamında ilk 5 il içerisinde yer almaktadır. 2003-2014 yılları arasında toplam 138 protokol yapılmıştır.

KATKI TÜRÜ	SAYI / TUTAR
Bina	201
Derslik	2.436
Derslik Dışı Bina	98
Nakdi Yardım (TL)	5.295.000
TOPLAM (TL)	347.369.000

YÜKSEK ÖĞRETİM (2014-2015)

ÜNİVERSİTELER

Devlet Üniversitesi : 2
Vakıf Üniversitesi : 1
Vakıf MYO : 1

ÜNİVERSİTE ADI	ENSTİTÜ	FAKÜLTE	Y.OKUL	MYO	KONSER-VATUAR	ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETİM ÜYESİ SAYISI
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	4	12	3	16	1	59.963	2.445
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2	6	0	1	0	546	118
BURSA ORHANGAZI ÜNİ.	2	3	0	0	0	1.437	22
FARUK SARAÇ TASARIM MYO	6 Bölüm					310	12
TOPLAM	8	21	4	17	1	62.256	2.597

YÜKSEK ÖĞRENİM ÖĞRENCİ YURTLARI

KAMU YURTLARI	Sayısı	3
	Kapasitesi	6.034
	Kalan Öğrenci	4.337
ÖZEL YURTLAR	Sayısı	38
	Kapasitesi	5.804
	Kalan Öğrenci	2.459
TOPLAM	Sayısı	41
	Kapasitesi	11.838
	Kalan Öğrenci	6.796

SAĞLIK(2014)

TEMEL VERİLER	HASTANE SAYISI	MEVCUT YATAK SAYISI
YATAKLI TEDAVİ KURUMLARI	43	6.886
Devlet Hastaneleri	21	4.624
Tıp Fakültesi Hastanesi	1	761
Askeri Hastanesi	1	300
Özel Hastaneler	20	1.201
DİSPANSER SAYISI(Verem Savaş)		7
TOPLAM HEKİM SAYISI		4.300
Uzman Hekim		2.522
Pratisyen Hekim		1.260
Asistan Hekim		518
DİŞ HEKİMİ SAYISI		760
ECZACI/ECZANE SAYISI		931/858
ECZA DEPO SAYISI		13
TOPLAM AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ		184
TOPLAM SAĞLIK EVİ SAYISI		140
HEMŞİRE SAYISI		5.057
Devlet Hastaneleri		3.324
Diğer Sağlık Kuruluşları		87
Özel Sağlık Kuruluşları		914
Üniversite Hastaneleri		731
EBE SAYISI		1.774
Devlet Hastaneleri		1.590
Diğer Sağlık Kuruluşları		16
Özel Sağlık Kuruluşları		134
Üniversite Hastaneleri		34
Toplum Sağlığı Merkezi Sayısı		17
Ana Çocuk Sağlığı Merkezi Sayısı		2
Diyaliz Merkezi (Sağlık Bak-9, Üniversite-1, Özel-14) Sayısı		24
Tüp Bebek Merkezi Sayısı		8
Ketem Kanser Tedavi Erken Teşhis Tarama Eğt. Mrkz.		2
DİĞER SAĞLIK PERSONELİ SAYISI		6.951
Devlet Hastaneleri		4.310
Diğer Sağlık Kuruluşları		120
Özel Sağlık Kuruluşları		2.038
Üniversite Hastaneleri		453
TOPLAM SAĞLIK PERSONELİ SAYISI		19.743
Devlet Hastaneleri		12.007
Diğer Sağlık Kuruluşları		276
Özel Sağlık Kuruluşları		5.527
Üniversite Hastaneleri		1.933

SOSYAL HİZMETLER (2014)

KURULUŞ ADI	HİZMET ÖZELLİĞİ	KAPASİTESİ	MEVCUT DURUM
Kaplıkaya Çocuk Yuvası	0-6 yaş grubu	40	31
Ovaakça Kor. Bakım ve Rehabiltsyn Merkezi	13-18 Yaş grubu	48	29 Kız
Sırameşeler Kız Yurdu ve Çocuk Yuvası	7-12 yaş karma ve 13-18 yaş kız	100	78
Yenice Ba. Rehabiltsy ve Aile Dan. Merkezi	7-18 yaş grubu	126	61
Öztimurlar Çocuk Koruma Birimi	13-18 yaş grubu	20 (Kız)	4
Dr. Rüstü Burlu Erkek Yetiştirme Yurdu	13-18 yaş grubu	60	46
Çocuk Evleri (9 adet)	5-6yaş grubu	54	52
Saniye Rıza Kız Yetiştirme Yurdu	13-18 yaş grubu	40	23
Çocuk evleri Koordinasyon Merkezi (18)		100	97
Çocuk Korm İlk Müdahale Değrlndrm Brm	Erkek	8	3
Çocuk ve Gençlik Mrkzi Gözlemevi (Gündüz)		10	22 (Gündüz)
Ali Osman Sönmez Huzurevi	60 yaş ve üzeri Yaşlı (karma)	316	291
Hediye-Mehmet Karacar) Kadın Danışm Mrk	Danışma Merkezi	35	6 kadın 3 çocuk
Büyük Şehir Belediyesi Huzur Evi	Huzur Evi karma	343	243
İnegöl Belediyesi Huzurevi	Yaşlı Bakım evi	45	41
Özel Kalamış Huzurevi ve Yaşlı Bkm Evi	Yaşlı Bakım evi	67	54
Özel Zeynep Çetin Bakım Merkezi	Özürtlülere Yönelik	96	94
Özel İbni Sina Bakım Merkezi	Zihinsel ve Ruhsal	60	44
Özel Huzur Bakım Evi	Zihinsel ve Ruhsal	48	41
Özel Mimar Sinan Bakım Merkezi	Bedensel, Zihinsel ve Ruhsal	162	119
Özel Nilüfer Yaşam Merkezi	Bedensel, Zihinsel ve Ruhsal	64	52
Özel İnsan Bakım Merkezi	Zihinsel ve Ruhsal	75	38
Özel Beyaz Okyanus Bakım Merkezi	Zihinsel ve Ruhsal	96	95

Bu kapsamda yapımı devam eden Yenişehir Huzurevi 2'şer kişilik 46 odadan oluşmakta olup, 92 kişi kapasitelidir.

Aileye Dönüş ve Aile Yanında Destek Uygulaması Çalışmaları

YILLAR	ÇOCUK SAYISI		DESTEK HİZMETİ ALAN		KULLANILAN ÖDENEK (TL)
	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK	
2010	139	151	35	40	896.546,36
2011	203	233	21	46	1.748.735,75
2012	308	338	14	28	3.125.706,51
2013	490	511	11	31	4.663.162,66
2014	530	561	9	21	3.707.531,49

Koruyucu Aile Yanında Bakım (2014)

KORUYUCU AİLE SAYISI	KOR.AİLE HİZ.YAR. ÇOCUK SAYISI	EVLAT EDİNİLEN ÇOCUK SAYISI	
110	122	5 kız	4 erkek

Engelli Hizmetleri

ENGELLİ SAYISI		İL'DE ENGELLİLERİN ENGEL DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI				
TÜRKİYE	BURSA	GÖRME	DUYMA	KONUŞMA	YÜRÜME	DiĞER
4.882.843	142.835	1.428	1.285	3.999	4.856	131.267

Evde Bakım Hizmetinden Yararlanan Kişi Sayısı : 14.902
Evde Bakım Hizmeti İçin Yapılan Ödeme : 68.221.905 TL
Engelli Kimlik Kartı Alan Kişi Sayısı : 3.231

Diğer Faaliyetler:

- Bursa Çocuk ve Gençlik Merkezi (ÇOGEM)
- Şehit Yakını ve Gazi Hizmetleri
- Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM)
- Bursa AMATEM (Alkol ve Madde Bağımlıları Tedavi Merkezi) ve Fizik Tedavi Ünitesi
- NİŞ Cafe (Nilüfer Down Sendromlular Kafe ve Spor Tesisleri)
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Engelliler Kültür ve Eğitim Danışma Merkezi
- İnegöl Yenice Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi

SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI YARDIMLARI

SYDV AYNİ VE NAKDİ YARDIMLAR (01.01.2014 – 31.12.2014)

YARDIM TÜRÜ	KİŞİ SAYISI	TUTARI
Gıda Yardımı	64558	6.981.102,41
Giyim Yardımı	1626	811.780,50
Yakacak	55376	10.476.818,09
Sağlık Yardımları	404	86.195,41
Eğitim Yardımı	5604	962.085,22
Taşınmalı Eğitimi Yrd	-	-
Öğrenci Yurdu İşl.	-	-
Geçimini Temin Edici Yrd	12447	2.623.457,00
Proje-İş Kurma Yrd(SydgM)	-	-
Proje-İş Kurma Yrd(Vakıf)	135	179.555,31
Özürllülere Yap. Yrd.	17	31.510,00
Aşevi	1422	120.000,00
Geçici Nakdi Yardım (Yol)	7430	1.758.737,98
Sürekli Nakdi Yrd	14456	2.414.870,00
Diğer Geç. Nakdi Yrd.	3473	811.459,40
Tamirat Onarım	38	92.235,41
Yangın	64	116.990,00
Barınma	658	464.235,74
Afet Yrd.	25	28.900,00
Diğer Yrd.	8605	661.918,06
TOPLAM	176.338	28.621.850,53

**SYDV'LARINDAN YARARLANANLARIN İLÇELERE DAĞILIMI
(01.01.2014-31.12.2014)**

SIRA NO	İLÇE ADI	İLÇE NÜFUSU	YARARLANAN SAYISI	İLÇE NÜFUSUNA ORANI (%)
1	MERKEZ		10.404	
2	BÜYÜKORHAN	11.913	1.534	12,88
3	GEMLİK	101.389	5.226	5,15
4	GÜRSU	68.872	7.515	10,91
5	HARMANCIK	7.091	654	9,22
6	İNEGÖL	236.168	13.899	5,89
7	İZNİK	43.287	3.399	7,85
8	KARACABEY	80.527	10.853	13,48
9	KELES	13.639	872	6,39
10	KESTEL	51.872	3.764	7,26
11	MUDANYA	77.461	4.057	5,24
12	M.KEMALPAŞA	99.999	7.663	7,66
13	NİLÜFER	358.265	12.237	3,42
14	ORHANELİ	22.175	1.784	8,05
15	ORHANGAZİ	75.672	4.386	5,80
16	OSMANGAZİ	802.620	63.387	7,90
17	YENİŞEHİR	52.132	5.554	10,65
18	YILDIRIM	637.888	19.150	3,00
	GENEL TOPLAM	2.740.970	176.338	130,74

2014 KÖMÜR YARDIMLARI

İLÇE	TKİ'DEN TALEP EDİLEN KÖMÜR MİKTARI (Ton)	TKİ TARAFINDAN TESLİM EDİLEN KÖMÜR MİKTARI (Kg)	DAĞITILAN KÖMÜR MİKTARI (Kg)	KÖMÜR DAĞITILAN AİLE SAYISI	KALAN KÖMÜR MİKTARI (Kg)
B.ORHAN	500	500,000	500,000	500	0,000
GEMLİK	2.000	1.745,000	1.745,000	1.745	0,000
GÜRSU	800	800,000	800,000	854	0,000
HARMANCIK	150	150,000	135,000	133	15,000
İNEGÖL	1.750	1.749,920	1.749,920	1.750	0,000
İZNİK	1.000	1.000,000	725,000	715	275,000
KARACABEY	1.700	1.700,000	1.700,000	1.700	0,000
KELES	500	500,000	500,000	500	0,000
KESTEL	1.800	1.800,000	1.800,000	1.440	0,000
M.K. PAŞA	3.000	3.000,000	2.863,500	3.070	136,500
MUDANYA	350	350,000	350,000	363	0,000
NİLÜFER	600	600,000	600,000	600	0,000
ORHANELİ	400	398,450	398,450	398	0,000
ORHANGAZİ	2.750	2.749,900	2.749,900	2.750	0,000
OSMANGAZİ	12.000	9.997,000	9.600,000	9.600	397,000
YENİŞEHİR	1.200	1.200,000	1.200,000	1.200	0,000
YILDIRIM	12.000	9.862,000	9.650,000	9.650	212,000
TOPLAM	42.500	38.102,270	37.066,770	36.968	1.035,500

SPOR (2014)

SPOR TESİSLERİ, KULÜPLER VE SPORCULAR

Lisanslı Sporcu Sayısı		130.994
Ferdi ve Kulüp Sporcuları Sayısı		46.421
Okul Sporcuları Sayısı		44.974
Futbol Sporcu Sayısı		12.672
Tescilli Spor Kulübü Sayısı		
İhtisas Spor Kulübü Sayısı	12	553
Müesseses Kulübü Sayısı	4	
Spor Kulübü Sayısı	512	
Okul Spor Kulübü Sayısı	25	
Spor Branşı Sayısı		57
Belgeli Antrenör Sayısı		150
Belgeli Hakem Sayısı		2.691
Nizami Futbol Sahası Sayısı		24
Spor Salonu Sayısı		17
Yüzme Havuzu Sayısı		3
Gençlik Merkezi Sayısı		15
Gençlik Merkezi Faaliyet Sayısı		24
Gençlik Merkezi Üye Sayısı		91.953

2013-2014 sezonunda 10.783 aktif lisanslı sporcu ile yaklaşık 10.671 farklı müsabaka/gün düzenlenmiştir. Toplam 27 farklı branşta düzenlenen müsabakaların 855'i ulusal, 861'i okul, 2985'i ise yereldir. Aynı dönemde Uluslararası müsabakalara katılan 23 sporcu altın madalya, 13 sporcu gümüş madalya, 37 sporcu da bronz madalya kazanmıştır. Ulusal müsabakalarda ise 35 farklı branşta 156 adet altın madalya, 154 adet gümüş madalya, 201 adet bronz madalya kazanılmıştır.

Ayrıca Bursa İlinden 73 takım ulusal müsabakalara katılım göstermiş ve 8 adet altın kupa, 16 adet gümüş kupa ve 8 adet bronz kupa kazanılmıştır.

ULAŞTIRMA

TOPLAM KARAYOLU UZUNLUĐU	: 1.158 km
Devlet Yolu Uzunluđu	: 467 km
İl Yolu Uzunluđu	: 611 km
Oto Yolu Uzunluđu	: 80 km

TOPLAM MAHALLE YOLU UZUNLUĐU: 3.760 km	
Asfalt Mahalle Yolu	: 2.619 km
Stabilize Mahalle Yolu	: 137 km
Tesviye Mahalle Yolu	: 1.004 km

DEMİRYOLU UZUNLUĐU : Ankara ve İstanbul bağlantılı olarak hızlı tren çalışmaları devam etmektedir.

DENİZYOLU TAŞIMACILIĞI (2014)

YERİ	LİMAN SAYISI	İSKELE SAYISI	GELEN/GİDEN GEMİ SAYISI	YÜKLEME (Ton/Yıl)	BOŞALTMA (Ton/Yıl)
Mudanya	1	0	121	79.410	1.910
Gemlik	4	1	3.982	5.927.033	6.700.976

- Mudanya (Güzelyalı)-İstanbul (Yenikapı) arasında İDO ve BUDO deniz otobüsü seferleri ile yolcu ve araç taşınması yapılmaktadır.
- Gemlik-İstanbul arasında deniz uçağı seferleri yapılmaktadır.
- Gemlik limanlarına gelen konteyner 238.076 adet, giden, 239.725 adettir.

HAVA YOLU ULAŞIMI (2014)

YENİŞEHİR HAVAALANI	İÇ HAT	DIŞ HAT
Uçuş Sayısı	6.259	488
Yolcu Sayısı	42.575	29.511
TOPLAM	48.834	29.999

MOTORLU KARA TAŞITLARI (2014)

YILLAR	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyont	Kamyon	Mtsiklet	Özel Amaçlı	Traktör	TOPLAM
2011	293.585	8.546	11.046	117.848	22.750	67.840	922	52.389	574.926
2012	313.599	8.652	11.780	124.562	23.304	71.529	883	53.276	607.585
2013	339.469	10.550	9.980	129.209	23.809	77.612	1.226	56.019	647.874
2014	364.903	11.212	9.238	134.143	24.335	79.358	1.277	56.369	680.835

YIL	1000 KİŞİ BAŞINA OTOMOBİL SAYISI
2011	104
2012	105
2013	121
2014	130

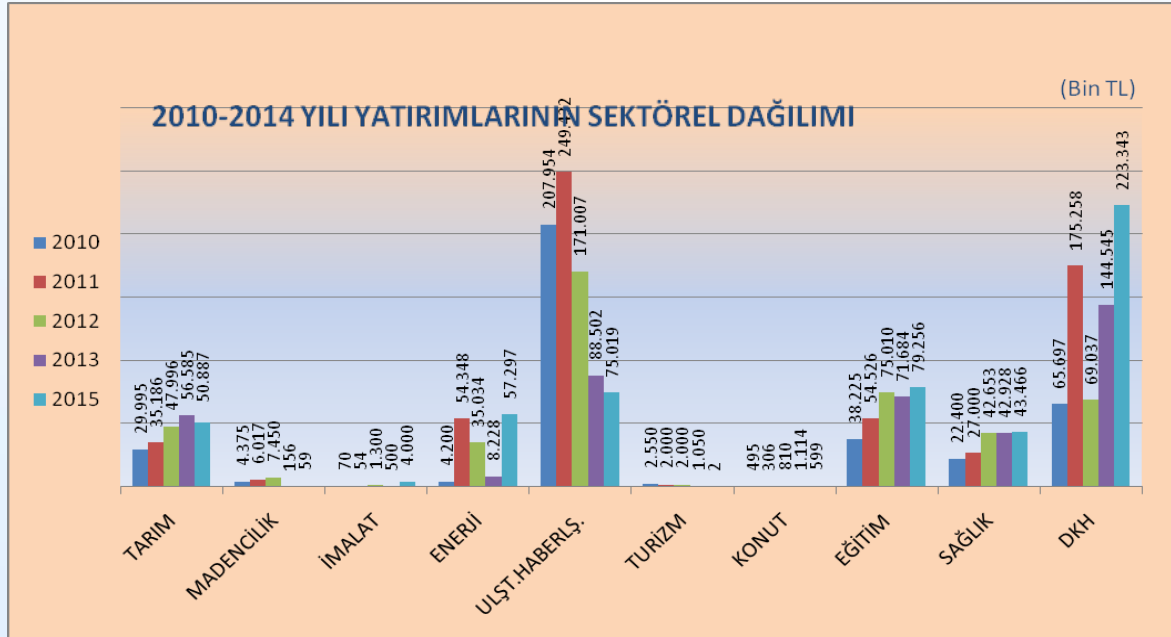
KAMU YATIRIMLARI

2010-2014 YILI KAMU YATIRIMLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI

(Bin TL)

SEKTÖRLER	YILLAR				
	2010	2011	2012	2013	2014
Tarım	29.995	35.186	47.996	56.585	50.887
Madencilik	4.375	6.017	7.450	156	59
İmalat	70	54	1.300	500	4.000
Enerji	4.200	54.348	35.034	8.228	57.297
Ulşt.Haberleş.	207.954	249.432	171.007	88.502	75.019
Turizm	2.550	2.000	2.000	1.050	2
Konut	495	306	810	1.114	599
Eğitim	38.225	54.526	75.010	71.684	79.256
Sağlık	22.400	27.000	42.653	42.928	43.466
DKH	65.697	175.258	69.037	144.545	223.343
TOPLAM	375.961	604.127	452.297	415.292	533.928

Not : Müşterek Projelere ilişkin veriler dahil edilmemiştir.

GÜVENLİK

EMNİYET/JANDARMA SORUMLULUK ALANLARI (2014)

	NÜFUS	YÜZÖLÇÜMÜ(Km ²)
Polis Sorumluluk Alanı	2.411.321	780,2
Jandarma Sorumluluk Alanı	376.218	10,1

POLİS VE JANDARMA AŞAYIŞ OLAY TAPLOSU (2014)

OLAY TÜRÜ	POLİS BLG. OLAY SAYISI	JNDR. BLG. OLAY SAYISI	TOPLAM
Mal Varlığına Karşı İşlenen Suçlar	22.487	2.172	24.659
Kişilere Karşı İşlenen Suçlar	27.371	1.200	28.571
Topluma Karşı İşlenen Suçlar	4.834	3.120	7.954
Millete Devlete Karşı İşlenen Suçlar	1.069	856	1.925
Takibi Gereken Suçlar	22.360	89	22.449

POLİS VE JANDARMA SORUMLULUK BÖLGESİNDE MEYDANA GELEN OLAYLAR VE TRAFİK KAZALARI (2014)

YILLA R	KAZA SAYISI	ÖLÜ SAYISI	YARALAMALI KAZA SAYISI	ÖLÜMLÜ KAZA SAYISI	MADDİ HASARLI KAZA SAYISI
2012	13.265	79	4.973	66	8.115
2013	15.940	94	6.239	126	9.575
2014	16.040	154	6.461	117	9.462

Sahil Güvenlik

Mudanya ilçesinde faaliyet gösteren Sahil Güvenlik Güney Marmara Grup Komutanlığının görev sahası Bursa, Balıkesir, Tekirdağ ve Yalova deniz sahalarıdır.

KURTARMA OLAY SAYISI	KURTARILAN Kişi SAYISI	ÖLÜ BULUNAN Kişi SAYISI	TIBBİ OLAY SAYISI	TAHLİYE EDİLEN Kişi SAYISI	GEMİ/TEKNE KONTROL		
					SAYI	İŞLEM YAPILAN	CEZAI İŞLEM (TL)
44	43	4	20	20	3.959	618	643.903,75

2014 yılında çevre/deniz kirliliği alanında 13 olay tespit edilmiş ve 320.905 TL idari para cezası kesilmiştir.